

תורה שבעל-פה

דינים ומבוא לתושבע"פ לנבחנים ברמה של 3 יח"ל
יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלושה פרקים.

פרק ראשון — דינים על פי "נתיבות הכשרות"

ו"קיצור שולחן ערוך" — (10×5) — 50 נקודות

פרק שני — שאלות כלליות ומושגים בהלכה — (5×6) — 30 נקודות

פרק שלישי — מבוא לתושבע"פ — (10×2) — 20 נקודות

סה"כ — 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: כל חומר עזר.

ד. הוראות מיוחדות: אין.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

פרק ראשון – דינים

על פי "נתיבות הכשרות" ו"קיצור שולחן ערוך"

(50 נקודות)

בפרק זה עשר שאלות (1-10), ענה על חמש מהן (לכל שאלה – 10 נקודות).

שים לב: אין צורך לציין מקור.

1. הסבר כיצד מכשירים כבד בכל אחד מהמכשירים האלה:
 - א. כיריים של גז
 - ב. תנור חשמלי
2. אדם מישראל (לא כוהן ולא לוי) המתגורר בארץ-ישראל, קטף מאה תפוחים מעצים שבחצרו, בשנת מעשר שני.
תאר את סדר הפרשת תרומות ומעשרות שעליו להפריש, בזמן שחובת תרומות ומעשרות היא מהתורה. בתשובתך כתוב כמה פירות (בערך) יישארו בידיו של המפריש.
3. בנוגע לכל אחד מהכלים א-ב שלפניך, כתוב כיצד יש להכשירו לפסח, והסבר מדוע יש להכשירו דווקא באופן הזה.
 - א. רשת לצלייה על גבי האש
 - ב. סיר בישול
4. מהו בשר בקר "חלק" (גלאט), ומדוע אין מחפשים מומים נוספים בבהמה?
5. ציין ארבעה דברים שיש להשגיח שיהיו כהלכה, בעת הכנת פיתות במאפיית פיתות.

6. א. "גדולה אונאת דברים מאונאת ממון".
ציין שתי סיבות לכך.
- ב. אסור להזמין חבר לאירוע אם ידוע שהוא לא יוכל להשתתף בו.
הסבר מדוע.
7. אדם שכר דירה והתחייב לשלם דמי שכירות בכל חודש, אך במשך כמה חודשים סירב בתוקף לשלם למשכיר את שכר הדירה, אף על פי שהמשכיר תבע זאת ממנו.
על איזה לאו הוא עובר? בתשובתך כתוב את מהות האיסור.
8. יאיר יצא לקניות בשוק. כשעבר בסמטה צדדית, ניגש אליו אדם, הראה לו נעלי הרים חדשות והציע למכור לו אותן בחצי מהמחיר המקובל בשוק.
ממה צריך יאיר לחשוש, ועל איזה איסור יעבור אם יקנה את הנעליים?
9. מְנֵה אַרְבַּעַה פרטים שיש להקפיד עליהם בבחירת מקומה של המזוזה, בעת קביעתה בפתח הבית.
10. גִּד: "שמעתי שאהוד קנה מכונית יוקרתית, ואני יודע בוודאות שיואב המוכר רימה אותו. ליואב יש שותף – יונתן, גם עליו יש לי מה לומר, אבל אני מעדיף לשתוק".
דָּן: "מה שסיפרת על יואב חשוב לי במיוחד".
מנה שלושה איסורים שהמשוחחים בשיחה זו עברו עליהם. לגבי כל איסור ציין אילו מילים בדברי המשוחחים הם העברה.

פרק שני – שאלות כלליות ומושגים בהלכה (30 נקודות)

בפרק זה תשע שאלות (11-19), ענה על שש מהן (לכל שאלה – 5 נקודות).
ענה בקצרה, אין צורך לנמק ולבסס את התשובות.

11. כתוב איזו ברכה ראשונה יש לברך על כל אחד מהמאכלים האלה:

(1) תירס מבושל

(2) אבוקדו

12. כתוב איזו ברכה ראשונה יש לברך על כל אחד מאלה:

(1) מיץ תפוחים (ללא חתיכות פרי)

(2) ענבים

13. כתוב איזו ברכה אחרונה יש לברך לאחר אכילה (כשיעור) של:

(1) תמרים

(2) אורז

14. לפניך שתי תוספות שמוסיפים לברכת המזון בזמנים שונים.

בנוגע לכל אחת מהתוספות, כתוב מה הדין אם אדם סיים לברך ברכת המזון, ואז נזכר שלא אמר את התוספת.

(1) "יעלה ויבוא" בראש חודש

(2) "רצה והחליצנו" בסעודת ליל שבת

15. מאיזה סוג מצוות נשים פטורות? כתוב דוגמה למצווה השייכת לסוג זה, ובכל זאת נשים חייבות לקיימה.

16. ציין סוג אחד של מוקצה בשבת, והדגם אותו.

17. הסבר מה עושים בליל הסדר בשני השלבים ("סימנים") האלה: כורך, צפון.

18. כתוב בנוגע לכָּל אחת מהפעולות שלפניך אם מותר לעשות אותה בימי חול המועד.

במקרים המותרים, כתוב את סיבת ההיתר.

א. לבנות סוכה בחול המועד סוכות

ב. לתקן מכונת כביסה שהתקלקלה

19. ציין שני הבדלים בין דיני התענית בי"ז בתמוז לבין דיני התענית בט' באב.

/המשך בעמוד 6/

פרק שלישי — מבוא לתושבע"פ (20 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 20-22 (לכל שאלה — 10 נקודות).

20. שני רבנים מתקופת הראשונים (לפני השו"ע) כתבו ספרי הלכה בסדר שונה מהתלמוד.

ציין את שמות הרבנים ואת שם הספר שכתב כל אחד מהם.

21. "ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר, כפת תמרים" (ויקרא, כ"ג, מ').

לפניך שתי דרשות חז"ל:

דרשה א: " 'ולקחתם לכם': משלכם ולא את הגזול, מכאן אמרו: אין אדם יוצא ידי חובתו ביום טוב

הראשון של חג בלולבו של חברו".

דרשה ב: " 'ולקחתם לכם ביום הראשון'... אלו שבע מצוות שבחג, ואלו הן: ד' מינים שבלולב... אלא

במה שישראל יוצאים מלפני הקב"ה ולולביהן ואתרוגיהן בידן, אנו יודעין שישראל הם המנצחים

[בדין של ראש השנה ויום הכיפורים], לפיכך משה מזהיר לישראל ואומר להם: 'ולקחתם לכם ביום

הראשון'".

ציין איזו דרשה ממדרש רבה ואיזו לקוחה מהספרא. נמק את תשובתך.

22. בספרות התנאים והאמוראים מובאים דברי אגדה רבים ובהם תכנים קשים להבנה.

לפי רמח"ל, מדוע הדברים נכתבו כך?

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך